

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАПН УКРАЇНИ

ЗАГОРОДНЯ А. А.

Робоча програма дисципліни
ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS
СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

для здобувачів вищої освіти

Ступінь «Доктор філософії»
Спеціальність 011
Освітні, педагогічні науки

Київ – 2023

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ**

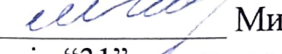
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«ПОГОДЖЕНО»

Директор Інституту педагогіки НАПН
України

Заступник директора з наукової роботи
Інституту педагогіки НАПН України

Олег ТОПУЗОВ
від "31" серпня 2023 р.

Микола ГОЛОВКО
від "31" серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
дисципліни**

**«ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS
СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ»**

для здобувачів вищої освіти
Ступінь «Доктор філософії»
спеціальність: *011 Освітні, педагогічні науки*

КИЇВ-2023

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Завідувач аспірантури та докторантури

 Марина ЗАГОРУЛЬКО

Робоча програма навчальної дисципліни «ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS СУБ'ЄКТІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, 2023. – 17 с.

Автор:

Загородня Алла Анатоліївна, доктор педагогічних наук, доцент, професор, головний науковий співробітник відділу історії та філософії освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Рецензенти:

Богачевська Ірина Вікторівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки Національного транспортного університету.

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, Учений секретар Інституту педагогіки НАПН України.

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України.

Протокол № 9 від «31» серпня 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 2	Галузь знань: <u>01 – «Освіта/Педагогіка»</u>	Загальна підготовка
Загальна кількість годин – 60		
Модулів – 1	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3-й
		Семестр 5
Індивідуальне заняття не передбачено	Освітній ступінь: <u>Доктор філософії</u>	Лекції 6 год.
		Семінарські 14 год.
		Практичні 0 год.
		Самостійна робота 40 год.
		Вид контролю: залік

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 1:1,5.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців знань і компетенцій соціально-гуманітарного характеру, таких як: уміння працювати в багатoproфільній команді, володіння прийомами ефективної аргументації і комунікативною компетенцією в цілому, розуміння професійної та етичної відповідальності ухвалення управлінських рішень, здібність до аналізу і критики прийнятих рішень, мистецтво управління часом та правильної постановки цілей, розуміння необхідності навчання та особистісного розвитку протягом усього життя.

Предметом є вивчення та практичне засвоєння міжпрофесійних, універсальних навичок та вмінь, актуальних для будь-якого виду діяльності, що дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання. А саме: особистісна динаміка (почуття відповідальності, прагнення до досягнень, впевненість в собі, висока мотивація), область міжособистісних відносин (контактність, об'єктивна самооцінка, співчуття та співпереживання іншим людям), прагнення до успіху (самовіддача, мотивація до підтримання статусу, схильність до систематизації, ініціативність), витривалість (стійкість до критики, стійкість до невдач, позитивна емоційна установка, твердість життєвої позиції, задоволення роботою).

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «**Формування soft skills суб'єктів освітнього процесу**» є – навчити здобувачів освіти особистісної динаміки (почуття відповідальності, прагнення до досягнень, впевненість в собі, висока мотивація); компетентності в області міжособистісних відносин (контактність, об'єктивна самооцінка, співчуття та співпереживання іншим людям); прагнення до успіху (самовіддача, мотивація до підтримання статусу, схильність до систематизації, ініціативність); витривалості (стійкість до критики, стійкість до невдач, позитивна емоційна установка, твердість життєвої позиції, задоволення роботою).

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є формування наступних компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- здатність розв'язувати комплексні науково-дослідні проблеми в галузі освіти (відповідно до цілей і завдань професійнопедагогічної та дослідно-інноваційної діяльності), що передбачає переосмислення наявних та створення нових фундаментальних теоретичних знань та запровадження новітньої професійно-педагогічної практики.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність здобувати знання в галузі освіти та розуміти їхню сутність (відповідно до освітньо-предметної області і змісту професійно-педагогічної діяльності);

ЗК 3. Здатність до ефективної і продуктивної комунікації в освітній діяльності, міжособистісної взаємодії, роботи в команді;

ЗК 6. Здатність до особистісного та професійно-педагогічного розвитку;

ЗК 11. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність та мультикультурність у суспільстві, виявляти толерантність до культурної різноманітності.

фахові (професійні) компетентності (ПК):

ПК 4. Психологічна компетентність виявляється в здатності визначати й ураховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуально-психологічні та індивідуально-типологічні особливості учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається); здатності використовувати стратегії роботи з учнями або/і студентами (відповідно до рівня освіти, який здобувається), які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності; здатності формувати мотивацію учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається) та організувати їхню пізнавальну діяльність; здатності формувати спільноту учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який здобувається), у якій кожен відчуває себе її частиною.

ПК 5. Емоційно-етична компетентність, яка виявляється в здатності усвідомлювати особисті відчуття, почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; здатності конструктивно та безпечно взаємодіяти з усіма суб'єктами освітнього процесу; здатності усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у сучасному глобалізованому світі.

Результати навчання дисципліни «**Формування soft skills суб'єктів освітнього процесу**» можна вважати успішними за умови досягнення.

ПРН	Знання	Уміння та навички
ПРН 1.	Знання про освіту, зміст професійно-педагогічної діяльності, професійно-педагогічну компетентність;	Уміння здобувати та оновлювати на константній основі знання в галузі освіти та розуміти їхню сутність (відповідно до освітньо-предметної області і змісту професійно-педагогічної діяльності).
ПРН 3.	Знання про комунікацію в освітній діяльності, педагогічну взаємодію, міжособистісну взаємодію, індивідуальну, групову та колективну діяльність;	Уміння організувати процес комунікації в освітньому процесі на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії; Уміння здійснювати педагогічну взаємодію між суб'єктами освітнього процесу; Уміння здійснювати індивідуальну, групову та колективну діяльність.
ПРН 6.	Знання про особистість, теорії особистості, професійно-педагогічний розвиток особистості;	Уміння здійснювати діагностування особистості на предмет вияву її індивідуально-психологічних та індивідуально-типологічних особливостей.
ПРН 11.	Знання про толерантність та попередження виникнення конфліктних ситуацій.	Уміння виявляти повагу та цінувати українську національну культуру.
ПРН 17.	Знання основних видів самооцінки та їх вияви, умов формування позитивної самооцінки, стратегій, що сприяють формуванню позитивної самооцінки учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається)	Уміння створювати умови формування мотивації учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) до навчання; Уміння використовувати стратегії, що заохочують учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається) до ефективної взаємодії.
ПРН 18.	Знання про різновиди та інтенсивність почуттів та емоцій, причини їх появи - знання сучасних форм, методів та засобів навчання, що сприяють розвитку уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями,	Уміння використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями; Уміння конструктивно реагувати на стрес, конфліктні ситуації, сприяти

	<p>порозумінню учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається);</p> <p>Знання ведення діалогу та полілогу, усвідомленого та апатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації;</p> <p>Знання культури діалогу, знання про розмаїття та унікальність різних культур у суспільстві, відмінності між людьми, стратегії попередження, подолання і трансформації конфліктів.</p>	<p>порозумінню учнів або/і студентів (відповідно до рівня освіти, який надається);</p> <p>Уміння застосовувати в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого та емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації;</p> <p>Уміння запобігати конфліктам в освітньому процесі.</p>
--	---	---

В *результаті* вивчення дисципліни «**Формування soft skills суб'єктів освітнього процесу**» здобувач повинен:

знати : психологічні особливості комунікативного процесу, закони професійної комунікації; принципи формування ефективних комунікацій; психологічні засади стимулювання роботи працівників; стратегії та умови поведінки в конфліктних ситуаціях, способи їх розв'язання; принципи постановки цілей; ефективні прийоми та методи тайм-менеджменту; сучасні вимоги ринку праці; компетентності, що визначають конкурентоспроможність в умовах здійснення професійної діяльності в Україні та закордоном.

вміти : саморозвивати власні фахові якості, їх відповідність службовому становищу; виробити навички і вміння ефективного спілкування (читати невербальну інформацію, точно передавати інформацію); виробити вміння визначати структуру групи, згуртовувати колектив; застосувати принципи управління людськими ресурсами в роботі з різними категоріями працівників; знаходити причини конфліктів, проводити аналіз конфлікту, раціонально поводитися в конфліктній ситуації проводити переговори, виступати як фасилітатори, посередники, експерти у процесі розв'язання конфліктів в організації; навчитися проголошувати промови, вести ефективні телефонні розмови і ділову кореспонденцію; навчитися використовувати засоби психологічного впливу в роботі та опиратися чужому впливу; бути здатним застосовувати засоби комунікаційного менеджменту для створення позитивного іміджу; аналізувати основні психологічні закономірності управлінської діяльності, лідерства та керівництва; здійснювати діагностику організаційних процесів в компанії та розробляти рекомендації щодо їх оптимізації; аналізувати основні характеристики роботи та робочого середовища;

визначати психологічний клімат в організаційному середовищі, лояльність до організації та задоволеність роботою працівників.

Програма навчальної дисципліни «Формування soft skills суб'єктів освітнього процесу» складається з одного модуля. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин / 2кредити за ЄКТС.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви блоків (модулів) і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		лекції	семінарські	практичні	самостійна робота
Тема 1. Поняття соціально-психологічної компетентності. Професійна і кар'єрна компетентність. Навички презентації та самопрезентації. Менеджмент власного життя, навички самоуправління (self-management).	13	1	2		10
Тема 2. Особистість керівника. Психологічні аспекти керівництва і лідерства.	15	2	3		10
Тема 3. Мотивація трудової діяльності. Взаємодія з рівними партнерами. Управління конфліктами. Ведення академічних дебатів. Групова та командна робота.	15	2	3		10
Тема 4. Тайм-менеджмент. Бізнес-планування	13	1	2		10
Всього годин	60	6	10		40

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назви тем лекцій	Кількість годин
1.	Поняття соціально-психологічної компетентності. Професійна і кар'єрна компетентність. Навички презентації та самопрезентації. Менеджмент власного життя, навички самоуправління (self-management).	1

2.	Особистість керівника. Психологічні аспекти керівництва і лідерства.	2
3.	Мотивація трудової діяльності. Взаємодія з рівними партнерами. Управління конфліктами. Ведення академічних дебатів. Групова та командна робота.	2
4.	Тайм-менеджмент. Бізнес-планування	1
	Разом	6

Змістовий модуль 1. Комунікбельність та лідерські якості

Тема 1. Поняття соціально-психологічної компетентності. Професійна і кар'єрна компетентність майбутніх фахівців. Навички презентації та самопрезентації. Менеджмент власного життя, навички самоуправління (self-management).

Вступ. Навчальні цілі. Структура курсу. Основні визначення. Категорії соціально-психологічної компетентності. Інтегральні соціально-психологічні навички. Результати розвитку соціально-психологічних знань та вмінь. Рефлексивний щоденник. Створення портфолію. План особистого розвитку (ПОР). Поняття «Soft skills» та «Hard skills». Актуальність та вимоги ринку праці до опанування soft skills майбутніми фахівцями. Поняття та сутність професійної компетентності. Складові професійної компетентності. Аналіз і оцінка розвитку ділової кар'єри. Поняття про ринок праці. Сучасний стан ринку праці в Україні. Конкурентноспроможність. Основні визначення. Підготовка, структура та час презентації. Реалізація презентації (повний сценарій). Форми мовлення, чинники середовища. Візуальні, вербальні та невербальні засоби. Взаємодія з аудиторією та управління питаннями. Контроль нервування. Репетиція. Зворотний зв'язок. Створення та підтримка власної мотивації. Загальні теорії мотивації та поведінки, інструменти підтримки мотивації. Здатність працювати без нагляду: незалежність, полегання на себе та ініціатива. Здатність до концентрації та фокусування уваги. Взяття відповідальності. П'ять стадій взяття та реалізації відповідальності. Дослідження пов'язаних понять (локус контролю, розпорошення відповідальності, відповідальність та свобода). Шляхи запобігання відповідальності. Тренінг особистої відповідальності. Постановка цілей. Вступ до процесу постановки цілей. Теорія постановки цілей. Управління часом. Вступ до ефективного управління часом. Методи управління часом.

Тема 2. Особистість керівника. Психологічні аспекти керівництва і лідерства.

Психологічні аспекти керівництва і лідерства. Лідерство як об'єкт дослідження. Мотиваційна сфера особистості лідера. Психологічні типи керівників та лідерів. Труднощі та обмеження у роботі керівників та лідерів. Особистісні якості лідерів. Розвиток лідерських якостей. Комунікативний процес та його основні елементи. Управління комунікативними процесами. Проведення ділових нарад та бесід. Соціально-психологічна специфіка ділового спілкування. Сутність і особливості ділового спілкування. Спілкування як засіб управлінського впливу. Етнокультурні та етнопсихологічні особливості спілкування.

Змістовий модуль 2. Дослідження трудової мотивації та управління конфліктами.

Тема 3 Мотивація трудової діяльності. Взаємодія з рівними партнерами. Управління конфліктами. Ведення академічних дебатів. Групова та командна робота.

Мотивація як фактор ефективної професійної діяльності. Критерії та умови використання мотивації в професійній діяльності. Партнерське навчання та чому воно важливе. Інтерактивний метод. Наукова основа партнерського навчання. Успішне партнерське навчання. Навчання лідерів партнерського навчання. Групи рівних радників в університетах.

Сутність і види конфліктів в організації. Основні джерела і причини виникнення конфліктів в управлінні. Форми й типи поведінки людини в конфліктній ситуації. Принципи і методи подолання конфліктів в управлінні. Формування соціально-психологічного клімату в організації.

Основи академічних дебатів. Головні формати дебатів. Слухання та реагування на критику. Врахування зауважень. Зворотний зв'язок та негативний зворотний зв'язок. Переваги групової роботи. Які виклики несе групова робота та як з ними впоратися. Формування груп. Розмір груп, час праці, ролі, техніки, стратегії. Стимулювання групової роботи: успішна команда.

Змістовий модуль 3. Планування та управління часом.

Тема 4. Тайм-менеджмент. Бізнес-планування.

Розвиток торії і методологія керування часом. Філософські і психологічні аспекти керування часом. Цикл тайм-менеджменту. Прикладний тайм-менеджмент. Принципи правильної постановки цілей і завдань, планування через пріоритетність. Сутність бізнес-планування. Основні показники бізнес-планування. Стресостійкість.

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назви тем семінарських занять	Кількість годин
1.	Комунікативні здібності та навички як соціально-психологічна основа професійної компетентності.	1
2.	Соціально-психологічні особливості роботи в команді.	2
3.	Навички особистісної саморегуляції. Емоційний інтелект.	1
4.	Психологія ділового та креативного мислення як Soft skills. Моя успішна кар'єра в моїх руках.	2
5.	Резюме та супровідний лист. Співбесіда.	2
6.	Перші кроки на робочому місці. Мій бізнес-проект.	2
	Разом	10

Тема 1. Комунікативні здібності та навички як соціально-психологічна основа професійної компетентності.

Завдання:

- здійсніть функціональну характеристику спілкування в системі «викладач – здобувач освіти»;
- чому З. Фрейд, який був небагатою людиною, впродовж свого життя неодноразово відхиляв матеріально вигідні пропозиції (робота для модних журналів, консультування фільмів для голлівудських режисерів тощо)? Якою теорією особистості можна пояснити поведінку видатного психолога? Обґрунтуйте свою точку зору;
- підготуйте реферат на одну з запропонованих тем:
  - ✓ Принципи переконання та групового впливу на прикладі втягування у секти.
  - ✓ Сила впливу групи на формування поведінки її членів (алкоголізація, тютюнокуріння, наркотики).
  - ✓ Подумайте над способами протистояння рекламним впливам.
  - ✓ Розгляньте особливості переконання зацікавленої та незацікавленої аудиторій.
  - ✓ Ефекти прикладних досліджень у галузі соціальних переконань та впливів.

Тема 2. Соціально-психологічні особливості роботи в команді.

Завдання:

- проаналізуйте класи комунікацій американських авторів М. Х. Мескона, М. Альберта, Ф. Хедоурі;
- зробити відео добірку прикладів успішної групової, або командної роботи та охарактеризувати їх;
- Виберіть афоризм, в якому найповніше розкрито сутність теми та поясніть чому.
  - ✓ «Єдина відома розкіш – це розкіш спілкування з людьми». А. де Сент-Екзюпері.
  - ✓ «Пліткарка – той, хто говорить з вами про інших; зануда – той, хто говорить з вами про себе; а блискучий співрозмовник – той, хто говорить з вами про вас». Л. Керк .
  - ✓ «Варто утримуватися під час бесіди від будь-яких критичних, хоча б і доброзичливих, зауважень: образити людину – легко, виправити її – важко, якщо не можливо». Айшіхег.
  - ✓ «Найкоротший шлях до популярності – всіх вислухати, замість того, щоб усім замовляти зуби. Нічого так не цікавить людину, як те, що вона горить нетерпінням розповісти вам про себе. Все, що вам потрібно, аби заробити репутацію гідного співрозмовника, це сказати: «Як чудово! Розкажіть ще що-небудь!» Д Дікс.
  - ✓ «Якщо хочеш дізнатися про правду, вислухай обидві сторони і не вір жодній». Г. У. Шоу.

Тема 3. Навички особистісної саморегуляції. Емоційний інтелект.**Завдання:**

- на основі аналізу однієї з теорій мотивацій (*на вибір*: А. Маслоу, М. Вербера, К. Алдерфера, Г. Маррей, Е. Мейо, Адамса, Д. Мак-Грегора та ін.) розробити пірамідальну ієрархію власних потреб у % відношенні від 0 до 100%, обґрунтувати значення кожної із виокремлених потреб;
- проаналізуйте запропоновану ситуацію: «педагог реагує на неповагу до нього з боку одного з здобувачів освіти спокійно (бо він знає про несприятливі стосунки у родині цього здобувача), на якому рівні сформованості емоційного інтелекту здійснюється діяльність педагога»?
- з переліку основних законів емоцій оберіть три з них та опишіть їх на прикладах з власного життя.

Тема 4. Психологія ділового та креативного мислення як Soft skills. Моя успішна кар'єра в моїх руках.**Завдання**

- справжній професіонал має володіти спеціальними знаннями та певним універсальними набором рис та вмінь. Які soft skills, необхідні для успішної кар'єри? Обґрунтуйте свою відповідь.
- користувачам відеохостингом YouTube переглянути трейлери до фільмів («Диявол носить прада» (2006 р.), «Людина, яка змінила все» (2011 р.), «Стажер» (2015 р.), «Темні часи» (2017 р.)) та зробити порівняльний аналіз стилів керівництва;
- пройдіть тест «Якорі кар'єри – методика діагностики ціннісних орієнтацій у кар'єрі» за посиланням» https://www.eztests.xyz/tests/professional_schein/

Тема 5. Резюме та супровідний лист. Співбесіда.

Завдання

- Пропонуємо подивитись кілька відео-роликів з тренінгів по створенню резюме:
  1. Як скласти резюме. Практика <https://youtu.be/raX3r8XicI>
  2. Як скласти ефективне резюме. Поради від Studio Moderna <https://youtu.be/GfQMGUUZnd0>
  3. Як правильно написати супровідного листа? [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://jobs.ua/ukr/resume_sample/covering_letter/15
  4. Приклад - супровідний лист студента (молодий фахівець) [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://jobs.ua/ukr/resume_sample/covering_letter/22
  5. Види резюме [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://jobs.ua/ukr/resume_sample/resume_form
- чому кандидати на посаду «провалюють» співбесіди? Проаналізуйте основні помилки за посиланням https://blog.agrokebety.com/AgrokebetyPRO_failed_interview
- за вибором напишіть резюме або супровідний лист

Тема 6. Перші кроки на робочому місці. Мій бізнес-проект.

Завдання:

- розробити дерево цілей. Для того щоб примусити теоретичні знання «працювати», необхідно «прикріплювати» їх до конкретних субстанцій. В даному випадку Вам слід асоціювати дерево цілей особисто з собою. Якщо у Вас є чітко сформульована генеральна мета – візьміть її за основу побудови. Якщо така відсутня, перерахуйте 5-7 цілей високого порядку і сконструюйте їм «надбудову» – формальну генеральну мету, наприклад, «задоволення життям» (мета 0 рівня). 2. Декомпозуйте «великі» цілі (I рівня) в 2-4 цілі II рівня і т. ін.

Дійдіть до того рівня деталізації, який дозволить Вам охопити перелік простих дій, які необхідно виконати для досягнення генеральної мети.

Привласніть цілям кожного рівня свій колір. Виділіть їх маркерами. Можливо, для Вас зручнішим виявиться вертикальне колірне розділення, у такому разі, об'єднуватися будуть цілі однієї гілки, але різних рівнів. Надайте «дереву» презентабельний вигляд;

Форма звітності для завдання 1

Цілі високого порядку	Цілі II рівня
1.	1.
2.	2.
...	...
n	n

- які 10 кроків, на Вашу думку, слід зробити, щоб розпочати власний бізнес? Презентуйте їх;
  - побудувати модель бізнес-плану підприємства та охарактеризувати її основні складові;
  - мобінг на робочому місці, ознаки, відповідальність, як подолати самотійно.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Зміст самотійної роботи з навчальної дисципліни «**Формування soft skills суб'єктів освітнього процесу**» спрямований на закріплення теоретичних знань і їх поглиблення, на набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, що сприяє формуванню професійного світогляду майбутніх фахівців докторів філософії.

Самостійна робота поділяється на 20 годин

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Написання ПОР (плану особистісного розвитку) та щоденника навчання.	6
2.	Перегляд фільму «Ми - команда» (2006, реж. Джозеф Макджинти Никол) Написання есе – чого, в плані командної роботи, лідерства, роботи в складних умовах, навчив мене цей фільм.	7
3.	Перегляд фільму «Страх і трепет» (2003, реж. Ален Корно). Написання есе – чого, в плані командної роботи, лідерства, роботи в складних умовах, навчив мене цей фільми.	7
4.	Написання есе «Проблема неспанья» - приклад з роботи Д. Майерса за допомогою критичного мислення.	7
5.	Написання есе «Мій досвід самостійно завершеної праці без нагляду/примусу», яке має відповідати на шість ключових питань.	6
6.	Мій Тайм-менеджмент. Написання Бізнес-плану.	7
	Разом	40

Звітуватись за виконання самостійної роботи бажано під час відповідного семінарського заняття.

Матеріали, підготовлені письмово, здаються (надсилаються) викладачу на перевірку.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни застосовуються наступні методи навчання: за типом пізнавальної діяльності:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемного викладу;
- дослідницький;

відповідно до логіки пізнання:

- аналітичний;
- індуктивний;
- дедуктивний;

за основними етапами процесу:

- формування знань;
- формування умінь і навичок;
- застосування знань;
- узагальнення;
- закріплення;
- перевірка;

за системним підходом:

- стимулювання та мотивація;
- контроль та самоконтроль.

за джерелами знань:

- словесні - розповідь, пояснення, лекція;
- наочні - демонстрація, ілюстрація.

за рівнем самостійної розумової діяльності:

- проблемний;
- частково-пошуковий;
- дослідницький;
- метод проблемного викладання.

Методи під час дистанційного навчання: телекомунікаційні (інтерактивні комп'ютерні відеоконференції, on-line консультації, самостійна робота здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії з використанням освітніх платформ (Zoom, Classroom, Google Meet) та месенджерів (Telegram, Viber).

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль успішності засвоєннями аспірантами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань під час семінарських занять, виконання аспірантами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних тестувань.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ

Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою.

Очікувані результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються на першому занятті в семестрі. Враховуються бали, набрані на заняттях та під час підсумкового іспиту. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача під час заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном чи іншими пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання та ін.

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів на * семестри, із них 80 балів здобувач може отримати впродовж роботи на семінарських, лекційних, практичних заняттях, 20 балів – на екзамені (15 балів – на заліку).

Схема нарахування балів з дисципліни подано у таблиці.

Таблиця

Поточне оцінювання, самостійна робота, залік															Підсумковий контроль	Сума
T1			T2			T3			T4			T5			15	100
Л	С	С/р	Л	С	С/р	Л	С	С/р	Л	С	С/р	Л	С	С/р		
1	5	15	1	5	15	1	5	15	2	5	15					

Скорочення: Л – лекція; С – семінар; С/р – самостійна робота.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конспект лекцій – рукопис.
2. Методичні рекомендації з підготовки до семінарських занять з дисципліни «**Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійних компетентностей**» – рукопис.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Рекомендована література

1. «Soft skills – невід'ємні аспекти формування конкурентоспроможності студентів у XXI столітті». Київ.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 90 с.
2. 12 soft skills 21 століття. Коуч-книжка для натхнення і розвитку. Київ : Моноліт-Bizz, 2022. 208 с.
3. Длугунович Н. А. Soft skills як необхідна складова підготовки ІТ-фахівців. Вісник Хмельницького національного університету. 2014. № 6 (219). С. 239–242.
4. Загородня А. А. Сучасна освіта в умовах війни: соціально-антропологічні ідеї національної ідентичності. Проблеми сучасного підручника: навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення: зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (26-27 жовтня 2023 р.). Інститут педагогіки НАПН України. К., 2023.
5. Загородня А.А. Соціально-антропологічне осмислення освіти в Україні ХХ століття: філософський підхід. *Наука, освіта та технології: актуальні проблеми теорії та практики*: зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (19 травня 2023 р., Дрогобич): у 2 ч. Дрогобич: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С. 9-10. URL: <http://www.economics.in.ua/>
6. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015. № 2. С. 162–167.
7. Муромець В. (Топ-5-Soft Skills для успішності у житті та кар'єрі. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/02_17_konferenciya_molodizhna_nauka_v_ukr/7_Top5_Soft_Skills.pdf
8. Навички в резюме: як заповнити, приклади і рекомендації на 2020. Ключові навички та вміння: посібник сучасного резюме. URL: <https://sweetcv.com/ua/guide/resume-skills>
9. Навчальна практика Soft Skills Hard Skills: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2017. 76 с.
10. Середіна І. А. Soft skills як перспектива для навчання підприємницьким навичкам майбутніх бакалаврів з економіки підприємства. *Сучасна освіта та наука: стан, проблеми та перспективи: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. Полтава. 2023. С.180-182.
11. Середіна І.А. Soft skills як визначальна складова якісної фахової підготовки майбутніх бакалаврів з економіки підприємства. *Інноваційна педагогіка*. № 69. 2024
12. Технології формування Soft Skills в системі професійної підготовки педагога: навчальний посібник [Електронний ресурс] / уклад. Т. Й. Бабюк, Н. Г. Каньоса, С. М. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2023. 222 с.
13. Тютюнник А. В. Використання хмарних технологій та soft skills в освітній діяльності студентів та викладачів: зб. наук. пр. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2015. №1 С. 134–143.

УДК 37.016.3:159.942.5(0.034.2)

Робоча програма затверджена на засіданні вченої ради Інституту педагогіки НАПН України (протокол № 9 від «31» серпня 2023 р.).

Загородня А. А. Формування Soft Skills суб'єктів освітнього процесу. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» / А. А. Загородня. [Електронне видання]. – Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 2023. – 17 с.

Рецензенти:

Богачевська Ірина Вікторівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки Національного транспортного університету.

Калініна Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, учений секретар Інституту педагогіки НАПН України.

Вивчення навчальної дисципліни «Формування Soft Skills суб'єктів освітнього процесу» є дисципліною вибіркової складової навчального плану. Дана дисципліна забезпечує особистісний і професійний розвиток у здобувача вищої освіти, вона спрямована на формування ефективного, незалежного і впевненого у своїх силах майбутнього дослідника та викладача вищої школи, здатного до навчання протягом життя. Зміст дисципліни та методи і форми її викладання сфокусовано на розвитку здатності здобувача вищої освіти до самоорганізації та самоуправління, його критичного та рефлексивного мислення, лідерських якостей, комунікативних здібностей та уміння працювати в команді. Особлива увага приділяється формуванню уміння ефективної міжособистісної взаємодії, прийняття рішень, цілепокладання та досягнення складних багаторівневих цілей особистісного, професійного і кар'єрного розвитку.

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти сформуванню індивідуальну освітню траєкторію. Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань і компетенцій соціально-гуманітарного характеру, таких як: уміння працювати в багатопрофільній команді, володіння прийомами ефективної аргументації і комунікативною компетенцією в цілому, розуміння професійної та етичної відповідальності ухвалення управлінських рішень, здібність до аналізу і критики прийнятих рішень, мистецтво управління часом та правильної постановки цілей, розуміння необхідності навчання та особистісного розвитку протягом усього життя.

The study of the discipline "Formation of soft skills of the subjects of the educational process" is a discipline of the elective component of the curriculum. This discipline provides personal and professional development in higher education, it is aimed at forming an effective, independent and self-confident future researcher and teacher of higher education, capable of lifelong learning. The content of the discipline and methods and forms of its teaching are focused on developing the ability of higher education to self-organization and self-management, his critical and reflective thinking, leadership skills, communication skills and ability to work in a

team. Particular attention is paid to the formation of the ability of effective interpersonal interaction, decision-making, goal-setting and achieving complex multi-level goals of personal, professional and career development.

As an optional component, the study of the discipline will allow applicants for higher education to form an individual educational trajectory. The purpose of studying the discipline is the formation of future specialists of knowledge and competencies of socio-humanitarian nature, such as: the ability to work in a multidisciplinary team, mastery of effective argumentation techniques and communicative competence in general, understanding of professional and ethical responsibility of management decisions, the ability to analyze and critique decisions, the art of time management and proper goal setting, understanding the need for learning and personal development throughout life.